

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 78.

CHICAGO, ILL., SOBOTA 30. JUNIJA — SATURDAY, JUNE 30, 1923.

LETO (VOL.) XL

ZAKAJ JE HARDING PRO- TI NACIONALIZACIJI PREMOROVOROV?

Za delavstvo in publiko bi bilo
vedno boljše, če bi bili pre-
mogorovi pod državno
kontrollo.

Iz Cheyenne, Wyo. je prišla
vest, da je prezident Harding v
svojem govoru obsodil naciona-
lizacijo premogorovnikov. Nava-
jal je baje za vzroke velike teža-
ve, ki bi jih država imela z ad-
ministracijo premogorovov.

Če hočemo iskati dlako v jaju-
cu, jo lahko vedno najdemo, če
jo ni notri, se jo pa notri lahko
dane, pa se jo najde. Tako so tu-
di vzroki najdeni, ki jih je Har-
ding navedel proti nacionalizaciji
premogorovov.

Harding bi bil boljše naredil,
ko bi bil dejal, jaz sem zato iz
svoje stališča, da premogorovi
ostanejo v rokah privatnih lju-
di, ker jih imam rad itd. Vsak
razumen človek ve, da Harding
pač govori tako, kakor mu stran-
ka h kateri pripada veleva. Ta-
ko je delal še vsak prezident in
tako bo šlo tudi naprej. Kdo je
v ozadju za republikansko stru-
jo pa menda delavstvu ni več
tajna stvar. Gotovo je da reveži
niso!

Resnica in to gola resnica je,
da za delavstvo bi bilo mnogo
boljše, ako bi se premogorovi
nacionalizirali, to je podpržavili
da bi bili pod državno admini-
stracijo. Delavstvo bi imelo pri-
liko priti na ta način do svojih
pravic, katere mu kratijo privati-
niki. Potom svojih zastopnikov
v kongresu in senatu bi prišli na
dan lahko s zahtevami za pošte-
no razdelbo delovnega časa, za-
htevali bi lahko za onemoglo po-
starane premogarje gotovo pen-
zijo itd. kar danes ubogi premo-
gar nima. Danes, ko imajo v ro-
kah kontrolo nad premogorovi
privatni kapitalisti delajo kakor
se jim poljubi, neglede je to
ubogemu premogarju po volji
ali ne. Premogar mora gotovo
dobro delati vsaki dan, nato je
zopet za gotovo dobo vržen na
cesto. Tedaj ko dela par dni
vsak dan in če dobro zasluži se
mu očita, češ, pogledj ga koliko
zasluži pa še ni zadovoljen. Te-
daj pa, ko je doma in morda de-
la samo po 1 in 2 dni na teden
ga pa nihče ne vidi. Tako zna-
jo privatni kapitalisti izrablja-
ti premogarje. Zato je pa dolž-
nost, da bi vlada posegla vmes
in to uredila te razmere na pra-
vični podlagi. Delovna doba se
naj razdeli, da bo premogar ved-
no pri svojem kruhu, pa bo pre-
mogar zadovoljen ne bo hodil na
stavke in zabavljal, kakor je to
sedaj vsled razmer prisiljen če-
stokrat napraviti.

Te razmere pa ne bodo prišle
dokler bodo premogorovi pod
kontrollo privatnih kapitalistov.
Edino država bi bila v stanu u-
rediti pravično te razmere, in
to na taki podlagi, kot smo to
omenili. In sveta dolžnost vlade
je, da to stori.

In če Harding govori proti
nacionalizaciji premogorovov,
govori proti zato, ker se republi-
kanska stranka zavzema za si-
stem privatnih kapitalistov. Ta
sistem je pa koristen in dobiča-
nosen za ljudi enega razreda, za
izvoljene bogatine. A za revnej-
še sloje, za delavski razred pa je
čestokrat katastrofalen, da bolje
biti ne more.

ŠIRITE LIST EDINOST

ZDRAVNIKI NAŠLI DVA NOVA BACILA.

London. — Na tukajšnji zdrav-
niški univerzi so izvedenci našli
dva nova bacila, izmed katerih
eden povzroča zloglasno mala-
rijo in drugi škrlatino. Dr. R.
Thompson eden izmed najbolj
slovesnih angleških zdravniških
izvedencev, je izjavil, da sta to
bacila, katere je zdravniška ve-
da iskala že nad štiri leta.

POIZKUŠEN NAPAD NA PAŠIČA.

Napad se je izvršil, ko je šel iz
parlamentarne dvorane. —
Šest strelcev je bilo odr-
danih na Pašiča.

London. — Potom Central
News poročevalne agencije so
dobili tu sporočilo, da je bil pred-
včerajšnjim popoldne vpriporjen
napad na Jugoslovanskega pre-
mijra Nikola Pašiča. Ravno
ko je premijer zapustil parla-
ment in šel po hodniku proti iz-
hodu je padlo šest strelcev iz sa-
mokresa proti Pašiču, ki ga k
sreči noben ni zadel.

Osebnih spremljevalcev so takoj
skočili za napadalcem in ga pri-
jeli. Napadalec je podal svoje
ime, ki sliši na Rajčič. Zakaj in
iz kakga vzroka je napad iz-
vršil se ne da dognati.

Vsekakor je pa to znamenje,
da Jugoslovanski premijer ni
prav priljubljen niti ne mej svo-
jimi lastnimi rojaki Srbi.

OBLAST NASTOPILA PRO- TI SUROVEMU TRPIN- ČENJU.

Oklahoma City, Okla. — J. C.
Walton guverner države Okla-
homa je danes odredil, da se i-
ma proglasiti obsedno stanje
vsepovsod, kjerkoli se bo poja-
vilo mukotrno javno bičanje,
ki so ga pričeli izvajati gotovi
fanatiki nad ljudmi. Ako kdo kaj
zakrivi zlasti črnci so odvedeni
na samotni kraj in množica ga
biča z jermeni. — Tak nastop
je mučen in nadvse zverinski in
skrajni čas je že bil, da je drža-
va oblast podvela potrebne ko-
rake, da se stvar omeji.

LOBANJA STARODOBNE- GA ČLOVEKA?

Iz Capetowna v Južni Afriki
poročajo, da so angleški razisko-
valci našli blizu Belingewe me-
sta človeško lobanjo, katero
smatrajo, da je od pradobnega
človeka, in da znači človeka iz
dobe pred Gwandskim člove-
kom. Koliko je resnice na njih
dognanju je seveda še veliko
vprašanje. Domišljati in ugi-
bati je lahko, a pravo zadeti je tež-
ko.

ZRAKOPLOVEC NAŠEL SMRT.

Denver, Colo. — Znani drzni
zrakoplovec Bert Cole in njegov
zrakoplovni strojnik George
Lawley sta včeraj padla iz viso-
čine 3 tisoč čevljev in se na me-
stu ubila ne daleč od tega mesta.

FRANCOSKI GENERAL V AMERIKI.

Chicago. — V kratkem bo do-
spel v Ameriko kot častni gost
francoski junaški general Gou-
raud bivši poveljnik četrte fran-
coske armade v bojih z Nemci
na Champagne fronti. Dne 16.
julija t. l. bo govoril na letni
konvenciji veteranov "Rainbow"
divizije v Indianapolis, Ind. Na-
slednji dan pa bo posetil mesto
Chicago, kjer se mu bo priredilo
v počast slavnostni banket po
Chicago Council of Foreign Re-
lations.

KRATKE AMERI- ŠKE VESTI

— Državni departament v Wa-
shingtonu je odredil, da se mora
odslej zapleniti vsak tujzemski
parnik, ki bo prišel v ameriško
luko z opojnimi pijačami na kro-
vu, in poveljnika aretirati. Tuje-
zemci so začeli nalašč izzivati a-
meriško postavo pravijo naši dr-
žavni, a od nas pa je odvisno,
da gledamo, da se bodo naše po-
stave spoštovale.

— Mornariški tajnik Denby je
priporočil delavskemu depart-
mentu v Washingtonu, da se naj
zviša ladjedelniškim delavcem
plače s 1. julijem. Delavci bodo
dobili deset odstotkov povišanja.

— Stavka pouličnih železni-
čarjev v Des Moines, Ia. je pre-
klicana. Železničarji so sprejeli
začasno 54c na uro, dokler bo
trajala arbitracija mej železni-
čarji in družbo.

— Na Long Beach, N. Y. je
predvčerajšnjim ubila strela dva
znana Newyorška komedijanta
Bert Savoy in Jack Grosmana.
Nahajala sta se na odru pred
občinstvom, ko je udarila strela
v brezžični transponder nad njima.
Električni pritisk je bil ta-
ko silen, da jih je na mestu ubil.

— Pleskarji — "plasterji" —
so zmagali v St. Louisu, Mo. s
svojimi zahtevami. Od sedaj na-
prej bodo dobivali \$14. na dan za
osem urno delo. Kot se čuje bo-
do odslej dobivali St. Louiski
pleskarji največjo plačo v celi
Uniji.

— V Concord, Miss. se je vče-
raj poročila Miss Catharine A-
dams, hčerka tamkajšnjega mili-
onarja z Henry S. Morganom,
sinom znanega multimilionarja
J. Pierponta Morgana.

— V Detroitu, Mich. bodo te
dni sklicali generalno konvencijo
vseh Fordovih političnih klu-
bov. Na konvenciji nameravajo
formirati tretjo stranko, ki bo
prisilila auto magnata Forda, da
bo kandidiral za predsednika
Zdr. drž.

— Vojaški bonus se bo pričel
razpošiljati prihodnji mesec v
državi Illinois. Razposlalo se bo
dnevno približno do 800 voja-
kom bonus. Cheer up boys! Mo-
ney is on the way!

— V vojaškem torišču v Cu-
ster, Mich. je včeraj eksplodiral
furnace in povzročil precej ma-
terialne škode. En vojak, ki je
delal v bližini je skoro do smr-
ti oparjen in obžgan.

— V Barry, Ill. je včeraj ne-
ki Harry Wells ubil s sekiro
svojo lastno ženo. Morilec je
mislil pobegniti, a ga je na begu
zalotila roka pravice in se sedaj
nahaja pod ključem, kjer bo po-
čakal plačila za svoj zločin.

— Vsled neznosne vročine je
mesto Chicago dovolilo mestnim
policajem v vročih dnevih o-
pravljati službo brez uniformi-
ranih sukenj. Nekateri višji
mestni uradniki so se temu pro-
tivilili, a so naposled vendar do-
volili.

— V državah Maine, Ver-
mont, Rhode Island, New
Hampshire in Massachusetts so
odslej včeraj zjutraj ob 5. uri vse
telefonistije na stavko. Do 6.
tisoč telefonistinj je na stavki.
Zahtevajo odločno \$5. priboljš-
ka na teden.

— Iz Mandana, N. D. poroča-
jo, da je predvčerajšnjim tam pa-
dala silna toča, debela kot sred-
nje skodelice za čaj. Letina je
po enih krajih uničena. Pobite je
množico živine, krav, ovac in
konj. Kaj takega ljudje še ne
pomnijo.

FRANCOSKI RADIKALCI BI RADI PREKINILI ZVEZO Z VATI- KANOM.

Pariz. — Radikalni senator je
včeraj predložil predlogo v se-
natu, da naj Francoska vlada
zniža ali pa popolnoma odpravi
dovoljeni fond za vzdrževanje
zastopništva v Vatikanu. Šlo je
na glasovanje, ki je izpadlo 167
glasov proti predlogi in 116 za.
To pokazuje, da se na franco-
skem dani!

SHOD ZASTOPNIKOV KA- TOLIŠKEGA DELAV- STVA V MILWAU- KEE.

Shoda so se udeležili tudi zastop-
niki Ameriške Delavske
Federacije.

Milwaukee, Wis. — Včeraj so
se zbrali v tem mestu zastopni-
ki katoliškega delavstva v Ame-
riki, da zasnujejo mej katoliško
mislečimi delavci v Ameriki vz-
ajemno delovanje za delavske ko-
risti in pravice.

Razpravljanje glede teh važ-
nih vprašanj se bo vršilo na po-
dlagi podanih navodil in temelj-
nih smernicah, ki jih je podal
med svet papež Leon XIII. v
svoji znameniti encikli, v kateri
je ta takojimenovani delavski pa-
pež povdaril pred celim svetom,
da delavske zahteve do poštene-
ga življenja so opravljene, in da
delavstvo ima od narave pravi-
co, da se organizira.

Prvi govornik na shodu je bil
Rev. A. J. Muench profesor dog-
matične teologije in socialne
znanosti iz Milwaukee, Wis.
Krepol je povdarjal v svojem
govoru, kako velike krivice se
gode dandanes delavcu, ki se mu
ne plačuje, kot bi se mu moglo
za njegovo težko delo. Pa pri-
tem tudi publika trpi, ker boji
med delavci in delodajalci so v
nesrečo tudi onim, ki se nahaja-
jo v neposredni bližini tistih, ki
se bojujejo, je dejal Father
Muench.

Na shodu je govorila tudi
Miss Mary McEnery podpred-
sednica Ameriške Delavske Fe-
deracije iz Chicago. Med dru-
gim je rekla tudi to-le: "Plače
odločujejo in razširjajo tudi kva-
litete tistih stvari, ki so neobho-
dno potrebne za dušno in psiho-
loško stran človeka, to so li-
terarne knjige, slike, zabave, ča-
sopisi, muzikali, katerih si
vsak človek želi."

Kot kažejo prva znamenja, se
gre zato, da se bo ustanovilo
močno krščansko delavsko orga-
nizacijo, pod katero okrilje se bo
spravilo katoliške in vse trezne
in pametno misleče delavce v
Zedinjenih državah. Organizaci-
ja, ako se jo ustanovi na taki
podlagi, bo velikanskega pome-
na za splošno javnost v Ameri-
ki. Za Ameriške katoliške de-
lavce pomeni to novo dobo, ker
dosledaj niso imeli niti enega za-
vetišča svojega prepričanja, kjer
naj bi se bili zbirali in organi-
zirali v korist svojih pravic.

MASARYK BOLAN.

Konstantine, Alžirja. — Če-
hoslovaški predsednik Masaryk,
ki je pred par tedni šel iskat
zdravja v Afriko, se nahaja v
tukajšnji bolnici v kritičnem po-
ložju. Zdravniki se dvomljivo
izražajo o okrevanju, ker Masa-
ryk je že pri visoki starosti.

ŠIRITE LIST EDINOST

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Samostan Ostrog pogorel. Iz
Nikšića v Črni gori poročajo, da
je prošlo soboto 9. junija pogo-
rel samostan Ostrog. Požar je
izbruhnil o polnoči in so ga opa-
zili šele, ko je bila že cela stre-
ha v plamenu. Gasilna akcija je
ostala brez vspeha. Vzrok požar-
a ni znan.

Razne nezgode. Ivan Straži-
šar, puškarski vajenec pri tvr-
di Sevcik v Ljubljani, se je pri
snaženju samokresa ustrelil v le-
vo roko. — Oton Gašperlin, ka-
menotiskarski vajenec v Blasni-
kovi tiskarni v Ljubljani je pa-
del tako nesrečno po stopnicah,
da si je zlomil desno roko. —
Adolf Hrovat, železoličar, stan-
ujoč na Martinovi cesti v bara-
kah se je sprl s svojim bratom
Maksom, ki je v pretepu pobral
kol in težko ranil brata na gla-
vi. — Antonija Žigon, hčerka
progovnega čuvaja v Dol. Lo-
gatu je šla čez tir. Ko je hote-
la se umakniti tovornemu vla-
ku, je pridrvel tržaški brzovlak
in jo podrl na tla. Pri padcu je
dobila Žigonova težke poškod-
be po hrbtu in glavi.

Reparacijska pogajanja v Be-
ogradu z Nemčijo. V Beograd je
dospel delegat nemške vlade
Kuntze v svrhu pogajanj z dele-
gati naše vlade v zadevi repa-
racij. Našo vlado zastopajo pri
pogajanjih: Avramović, Mitro-
vić in Ivotić. Prvo konferenco
je otvoril minister pravde dr.
Laza Marković, ki je razložil
program dela delegatov ter izja-
vil, da želi kraljevska vlada, da
se reši vprašanje reparacij čim
prej. Nemški poslanik Keller je
v imenu nemške vlade izrekel
željo, da se reši to vprašanje
prijateljskim potom. — Nemčija
ponuja ogromne množine strojev
na račun reparacij.

Orožnik ustrelil majorja. V
soboto dne 9. jun. je orožniški
podnadrednik Franjo Ivčić s služ-
beno puško ustrelil v Dubrovni-
ku majorja Miloša Kruiča iz
Karlovca. Major je Ivčića zara-
di nekega prestopka obsodil na
20 dni zapor. To je Ivčića ta-
ko razljutilo, da se je nad njim
krvavo maščeval. Umor je povzro-
čil v Karlovcu veliko senzacijo.
Ivčića, ki je hotel pobegniti,
so prijeli in izročili sodišču.

Blazen vojak pobegnil. Iz
Ljubljane v zagrebško vojaško
bolnico prepeljani blazni vojak
Branko Vasović je predvčerajš-
njim iz bolnice pobegnil. Vaso-
vić je nevaren norec, ki v besno-
sti lahko premaga več oseb. Za
blaznim vojakom je izdana tira-
lica.

Tinje na Pohorju. Dne 12. ju-
nija je toča pobelila in pobila
precejšen del naše župnije. —
Tudi vinogradi v Tinjski gori
in v Visolah so prizadeti. Še si
nisimo odpomogli od dveletne su-
še in predlanske toče — že smo
zopet prizadeti. — Bog nam pri-
zanesi!

Silna toča, kakršne ne pomni-
jo ljudje že od leta 1873., je tol-
kla minuli četrtek 7. junija po
nekaterih vaseh župnije Št. Pe-
ter pri Novem mestu. Najbolj
so prizadete vasi: Št. Peter,
Jevše, Lešnica, Mačkovec in ne-
katere vasi onstran Krke. Do-
bro četrtr ure je padala toča, ta-
ko da je bilo nasute po tleh
nad dva cm. Strn je vsa uniče-
na, trava po travnikih zbita v
tla, drevje oklešeno. Hvala Bo-
gu, da je vsaj vinskih goricam
prizanešeno. Lahko si je misli-
ti, kaka žalost vlada med lju-
dmi. Naj bi poslanci po svoji mo-
či storili čimprej vse potrebno
v prid prizadetim kmetovalcem!

MORILEC CLEVELAND- SKEGA POLICAJA PRI- JET.

Detroit Mich. — Znani mori-
lec Whitefield, ki je umoril cle-
velandskega policista Griffina v
Collinwoodu je bil te dni prijet
v Detroitu, Mich. Delal je v ne-
kih hlevih in se je tam izdajal
za Sama Pecaro. Odveden bo v
Cleveland v zapor, kjer bo za-
tem sojen za svoj veliki zločin.

POBOJI V RURU SO NA DNEVNEM REDU.

Nemcem primanjkuje živeža. —
Francozi so silno nervozni
in streljajo Nemce za
vsako malenkost.

Cologne. — Razburjenost mej
Nemci je silno velika v celemu
zasedenemu teritoriju. Po vseh
vaseh in mestih primanjkuje ži-
veža, odkar so odrezali od Ru-
ra Francozi vse železniške zve-
ze. Brezposelni so po njih kra-
jih v obupu in bati se je naj-
hujših posledic.

Francozi na drugi strani so
pa silno nervozni in neprizanes-
ljivi. V veljavili so silno stroge
postave in za vsako malenkost
ostro kaznujejo Nemce. Po po-
ročilih je bilo postreljenih že do
100 nemških izziševcev, ki vsi tu-
di niso zaslužili smrtne kazni,
kot to poročajo razni poročeval-
ci.

V mestu Buer so Francozi iz-
dali posebno ostre odredbe pro-
ti izziševcem. To je sledilo kot
posledice za streljanje na fran-
coske vojske od strani nemških
stavkarjev te dni.

Po enih krajih so se baje že
pričeli neradni boji med Nemci
in francoskim vojaštvom. Ba-
se je, da bo delavstvo radi p-
manjkanja se uprlo in v takeh
slučajih bodo velikanske žrtve
neizogibne.

MRS. BUZZI SPOZNANA KRIVIM.

New York. — Znana Mrs.
Buzzi, ki je obdolžena umora
Fridericka Schneiderja na avto-
mobilu na Sound View road bli-
zu Clason Point pri New Yorku
dne 26. februarja, je bila vče-
raj od porote spoznana kot prve
vrste morilka. Porota je izrekla
svojo sodbo proti njej. V New
York državi so ponavadi morilci
prve vrste obsojeni na električni
stol. Če bo ona deležna kot
žena kakega pomiloščenja je za
enkrat še vprašanje. Kaka ka-
zen jo bo doletela to ima dolo-
čiti še porota.

ŠIRITE LIST EDINOST

DENARNE POŠILJATVE.

Včerašnje cene so bile jugoslovans-
kim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.50
500 — Din.	\$ 6.75
1000 — Din.	\$13.00
2500 — Din.	\$31.50
5000 — Din.	\$62.00

Za italijanske lire:

50 — Lir.	\$ 3.20
100 — Lir.	\$ 5.90
500 — Lir.	\$26.00
1000 — Lir.	\$52.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20
tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, dame še po-
sebni popust. Predno pošljete denar
čez druge tvrde se spomnite na
naše podjetje, ki bo Vam poslalo Vaš
denar v stari kraj ceneje in hitreje,
kakor kje drugje. Naše cene so ved-
no najnižje!

Vse pošiljave naslavlajte na:
BANČNI ODDELEK EDINOST
1249 W. 22nd St. Chicago, I.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Na smrt obsojeni?!

Pred kratkim sem tako bolj mimogrede izrazil mnenje, da smo ameriški Slovenci narodno na smrt obsojeni. Smrtne obsodbe nihče rad ne čuje. Še zločinec, ki je prej tako hladnokrvno moril, kakor mesar v čikaški veleklavnic, vstrepeča, ko mu sodni pravdnik paznani pravorek: Obsojen na smrt! Narodnost mnogim ni veliko manj draga kot življenje, marsikateremu še dražja kot življenje. Zgodovina domala vsacega naroda pozna svoje narodne mučenike, ne samo nekrvave temveč tudi krvave. Ko gre za biti ali ne biti domovine, se vedno najdejo taki, ki so pripravljeni umreti, samo, da bi ona živel. Zato ni čuda, če tudi narodno čuteče srce vstrepeča in se zgrozi, ko čuje obsodbo: Na smrt obsojeni! Vrlj narodnjak in moj stari prijatelj tam v narodno zavednem Jolietu, je takoj po moji smrtni obsodbi slovenstva v Ameriki vložil ničnostno pritožbo na tribunal tukajšnje javnosti. Kot uredniku našega veterana "Amerikanskega Slovenca," glasila naših starih, mu tega prav nič ne zamerim. Nasprotno, še veseli me, da je to storil. Kajti njegov protest, ki ga je dvignil v imenu mnogih, mi je priča, da, še žive mej nami taki, ki se zavedajo, da jih je rodila in zibala slovenska mati in ki tudi svoje otroke tako vzgajajo, da bi ne samo z jezikom, ampak tudi s srcem peli: Slovenec sem... Slovenka sem... Mr. Klepec je, kakor čujem že eden takih starih slovenskih korenin, ki si prizadeva, da bi lipova korenina tudi lipove mladike poglala.

Tudi moje narodno čuteče srce, ki se je odtrgalo od domovine ravno, ko ji je izza gora posijala zarja slobode, odločno protestira, da bi bili njeni ameriški otroci, katerim je ob svitu te zarje tudi zrasel narodni ponos, na smrt obsojeni. Godi se mi, kakor tistemu zločincu, o katerem nam pripoveduje francoski pisatelj Jules Payot. Mlad mož v polni moči življenja je bil obsojen na smrt. Prošnja za pomiloščenje je bila zavržena. On se pa kar ni mogel in ni mogel s to mislijo sprijazniti. Čim bolj se je krčilo število ur njegovega življenja, tim bolj se je prizadeval, se vglobiti v neizogibno, kar ga je čakalo. Napočilo je zadnje jutro njegovih dni. Zdaj, zdaj se bodo začeli zamolki koraki njegovih pogrebcev, da ga iz groba živih, popeljejo v grob mrtvih. Z vso silo se je hotel živeti v resnost položaja. Kar bulil je v vrata, skozi katera je imela vsak trenutek vstopiti smrt, da ga povabi na zadnji dvoboj. V tem pa zapazi, da je en tečaj ječinih vrat počen. V tistem trenutku je zgubil smrt izpred oči in začel sanjati o življenju. Eden je že zlomljen, si je mislil, zakaj bi družega ne zlomil jaz in si utrl pot v življenje. Mej temi sladkimi sanjami o življenju so zarožljali ključji, prišli so pogrebci...

Res, prav tako se godi meni. Razum mi pravi: Na smrt obsojeni, brez upanja na pomiloščenje. Srce, narodno čuteče in ljubeče srce pa noče o tem niti slišati. Ono sanja le o narodnem probujanju in življenju. V sladkem upanju se topi, da bo zdaj, ko je naši domovini, materi napočila narodna pomlad in našo lipo z bujnim zelenjem odela, tudi njena ameriška veja dobila novega mladega soka. Le žal, da je srce v stanju prekipeljavice ljubezni, katerekoli, tako slab logik, tako naravnost utopični idealist, ki hoče skozi trdnjavski zid, dasi je v takem stanju mehko kot maslo v poletni vročini. Če vprašam mrzli, trezni razum, kaj on misli o tem, mi s tisto hladnokrvnostjo, kakor nekaj francoski jakobinci in sedanji ruski boljševiki, odgovarja: Smrt, that's all! Jaz v tem slučaju razumu bolj verjamem kot srcu, kajti razum ima neizpodbitne dokaze za to, mej tem ko od narodnega čustvovanja prevzeto in prežeto srce sploh ni zmožno trezne sodbe.

Mr. Klepec, Vaš protest je narekovalo narodno čuteče srce, ne o narodnosti razglabljajoči razum. S stališča srca ga odobravam, s stališča razuma ga prav tako odločno zavračam. Naj Vam tudi povem zakaj.

Kaj pa je narodno čustvovanje, narodna zavest? Moderna psihologija je prišla temu vprašanju že blizu dna. Sloviti italijanski psiholog, Dr. Gemelli, je v svoji obširni razpravi: Principio di Nazionalita e amor di Patria, nekako tako-le odgovoril nanje: Domovinska ljubezen je cvet in sad različnih činitelejev. Prvi je tisti košček zemlje, najbližji okolišem, kjer se je kdo rodil in preživel svojo mladost. Francozi imenujejo ta košček zemlje "la petite patrie." Po naše bi morda rekli najožja domovina. Očetova hišica, draga mamica v njej, domača trata, domača vas, domača cerkva, ter hrib in dol na okol, to so najlepši biseri te najožje domovine. S koliko zlatimi nitkami je človekovo srce navezано manje, magari, da je kraj vse prej kot romantičen. Kakor se vsaki materi lastni otrok najlepši zdi in vsakemu otroku lastna mati, tako vsakemu njegova najožja domovina, naj mu je tudi zibel tekla v kakem napol podrtem mlinu odročne gorske grape. Lahko rečemo, da je ta ožja domovinska ljubezen seme in temelj širše domovinske ljubezni.

A da to seme vskali in se razraste v zlati klas, da se s tega temelja dvigne narodni dom, morajo sodelovati še razni drugi činitelji. Plemenska enakost, ali vsaj sorodnost, enakost ali sorodnost duše in jezika, narodne navade in tradicije, narodna preteklost in narodne težnje, skupno veselje skupna žalost, skup-

na narodna križeva pot in skupno vstajenje. Vse to in še toliko družega, je material iz katerega vzraste polagoma skupni narodni dom. In da se tega ljudstvo z gorkimi srci oklepa in jih v njem vedno znova vžiga za narodne vzore, ne sme biti pust in prazen. Narodna galerija, narodni oder, narodne prireditve, z vžigajočim narodnim petjem, navdušenimi govori itd., vse to mora skrbeti, da je na ognjišču vedna močna žrjavica, ki izžareva bolj ali manj v zadnjo gorsko vas. Da se to zgodi, da se zadnja gorska vas narodno probudi in zave, morajo tisti, ki so se ogreli ob tem centralnem ognjišču narodne ljubezni ven na deželo, kot narodni apostoli, ali osebno, ali po svojih delih. Duhovnik učitelj, pesnik, prozaist, komponist, časnikar, vse mora pomagati kuriti kresove, da ljudska srca, ki so po naravi lokalno patriotska, zagore v splošnem narodnem navdušenju in je pripravljen ob času potrebe prijeti tudi za orožje, da brani ne samo svoj rojstni dom in svojo posest, ampak tudi narodni dom in narodno posest. Iz vsega tega je razvidno, da je narodnost plemenita cvetlica, ki potrebuje veliko požrtvovalnih vrtnarjev in veliko njih nege, sicer ne vspeva.

(Dalje sledi.)

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

El Verano, Calif. — Meseca aprila sem zapustil moje stalno bivališče skozi 9 let mesto Rock Spring, Wyo. Podal sem se proti zlati slavni Kaliforniji, kjer sem se najprvo ustavil v slavnem mestu San Francisco. Tam sem najprvo obiskal g. župnika Rev. Fathra Turka in sem bil zelo prijazen sprejet. Podali so mi tudi več nasvetov, kje da naj se nastanem, dokler bom tukaj. Zato se jim lepo zahvalim za prijazen sprejem. Potem sem se podal na tako imenovani slovenski grič h g. Martinu Judniču, kjer sem se začasno ustavil. In 14 dni pozneje sem šel malo ven na deželo, kjer sem še danes. Kraj se imenuje El Verano. Tu je vse polno hotelov ali resortov, za vse ljudi, ki pridejo od blizu in daleč; tu je jako milo podnebje, komaj nekaj nad sto čevljev nad morsko gladino.

Tukaj so tudi toplice po imenu Boyes Springs, kjer se ljudje zdravijo za različne bolezni. Kakor vidim, da nudi Boyes Springs tudi več sort zabav v gledaliških dvoranah za ples itd. Ker pa jaz tudi nimam zaenkrat stalnega bivališča Edinosti tudi ne dobivam, ker sploh ne stojim nikjer dolgo in ne morem podati naslova. Naznamim tudi prijateljem in znancom v Rock Springs, Wyo. da vinska trta kaže jako ugodno, tako, da ako ne bo kake posebne nesreče, bo dovolj grozdja in vsled tega naj si vinski prijatelji pripravijo dovolj sodov, da ne bodo trpeli v prihodnjem letu hude žeje. Sprejel sem tudi žalostno vest iz stare domovine, da je umrla moja sestra Franciška Oblasnik v najlepši starosti 27 let neomoežna. Bila je priljubljena in na široko okoli poznana. Za njo žalujejo stariši, brat Jakob in sestra Neža v Jugoslaviji in jaz njen brat Frank tu v Ameriki. Bog ji naj da večni mir in pokoj, naj v miru počiva. Naj ji bo lahka domača jugoslovanska gruda, vsem ostalim pa srčno sožalje.

Frank Oblasnik.

Urbana, Ill. — Dragi g. urednik: — Prosim malo prostora v vašem cenjenem listu. Ker še nisem čital dopisa iz tega mesta, kajti tu ni nobenega našega rojaka Slovenca, sem se namenil jaz nekoliko opisati tukajšnji kraj in razmere. Kakor sem že omenil naših ljudi ni tu. Gledal sem že in iskal v city directorju pa zaman. Nekaj Poljakov je tu. Slovencev tu radi tega tu ni, ker tu ni tovarn, ampak same šole. Tukaj je University of Illinois. Služatelj je na univerzi do 8 tisoč. Nekako 5 tisoč dijakov in 3 tisoč dijakin. Tako jih je lepo videti, ko gredo skupaj v šolo, cela armada jih je. Oprostite mi, ko se nisem vdeležil 25-letnice vaše župnije. Ni bilo mogoče. Tukaj sem že dva meseca in še za tri mesece imam dela. Ker sem delovodja in imam enih 6 do 8 mož za nadzorovati, ter moram biti vedno zraven, drugače gre vse narobe. Delam na tukajšnji vojašnici ali Armory, kjer pokladamo novo cink streho. Ta streha bo ena največ-

ja te vrste na svetu.

Tukaj bodo tudi katoličanje postavili eno veliko cerkev za dijake katoliškega prepričanja. Preračunano je, da bo stavba stala do 2 milijona dolarjev. Poleg tega bodo tudi seveda razne dvorane za zabave. Protestante že imajo tukaj svoja zabavna shajališča, kakor tudi cerkev. To seveda zato, da vlečejo dijake. Katoličani pa so imeli le malo cerkvice in drugih prestorov ne Zato je potrebno, da se kaj takega zgradi, da bodo tudi katoliški dijaki imeli svoja shajališča.

Stanovanje je jako drago tukaj. Mala hišica s par sobami pa je treba plačati do \$75 najemnine. Če bi bila taka kot je moja v Bradley bi zahtevali nad \$100. najemnine na mesec. Ljudje si tu delajo največ življenje s tem, da imajo dijake na hrani in na stanovanju. Pri vsaki hiši je kakih 5 ali 6 kakor že imajo prestora na razpolago.

Mesto je jako lepo. Sta dva mesta skupaj Urbana in Champaign. Kadar se kaj skozi vozite si oglejte tukajšnje učne zavode. Pokrivajo do 5 tisoč akrov zemeljske površine. Lahko tudi vidite iz razglednice, ki sem jo vam poslal.

Sedaj pa naj zadostuje pa prihodnjič kaj več.

Vaš zastop. Michael Smole.

Virginia, Minn. — Zadnji pondeljek smo pokopali Vincenca Milerja, ki ga je zadela nesreča v tukajšnjem bližnjem mestecu Valey City. Bil je ubit na železniški progi pri nezgodi, ko je lokomotiva zadela v avto truck. Miler je v par urah po nesreči izdihnil. Bil je 55. let star in je dolgo časa že bival v tej okolici.

Pokopan je bil iz Poljske katoliške cerkve na Calvary pokopališče. Sorodnikom naše sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

— Druga nesreča se je zgodila te dni rojaku Al. Kreigerju pri delu. Pri gradnji električne zveze po rangu mu je padla na noge neka podloga in zmečkala prst na levi nogi. Ker rojak ravni ni nevarno poškodovan je upati, da bo v kratkem ozdravel in se vrnil na svoje delo.

— Tudi na Range počasi prihajajo gorkejši dnevi, zadnje dni smo imeli par gorkih dni. Seveda ne tako vročih, kot vi poročate v vašem listu, da so umirali pri vs radi vročine. Najbolj vroče je bilo menda predzadnji teden, ko je toplomer kazal 77 stopinj. Po južnem delu Minnesote pa pravijo, da je privzdignilo živo srebro do 90 stopinj. Zadnje dni smo dobili nekaj dežja, ki smo ga bili že potrebni. Polje ugodno kaže, kakor bo že odločila bodočnost.

XYZ.

Forest City, Pa. — V kratkem bomo imeli v naši cerkvi sv. Jožefa sv. birno. Preč. g. župnik Father Jevnik prav pridno pripravljajo našo mladino na sprejem zakramenta sv. birme. V naši župniji jih bo prejelo veliko število sv. birmo. Tudi stariši se pripravljajo za ta dan in malo

S. P. D. Sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DEC. 1921. Sedež Chicago, Illinois.

Predsednik, Leo Mladich, 1929 West 22nd Place.
Podpredsednik, John Jerich, 1847 West 22nd Street.
Tajnik, Anton Stonich, 1834 West 22nd Place.
Zapisnikar, John Fale, 1921 West 23rd Street.
Blagajnik, Joseph Beribak, 1653 West 22nd Street.
Društveni zdravnik Dr. J. E. Ursich, 1901 West 22nd St.
Duhovni vodja Rev. P. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, Steve Foys in John Densha.
POROTNI ODBOR:
John Terselich, Louis Duller in John Kosmach st.
Organizator, John Petrovič.

URADNO GLASILO: "EDINOST."

Družba zbora vsako prvo nedeljo ob pol 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c. na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družabnega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO!

Chicago, Ill. — Članstvu Slovenske Podporne družbe sv. Mohorja se tem potom naznanja, da se vrši prihodnja redna mesečna seja jutri v nedeljo dne 1. julija točno ob pol 2. uri popoldne.

Ker imamo za rešiti na tej seji zelo važne stvari, se vse člane in članice uljudno prosi, da se te seje udeleže kar največ mogoče polno številno. Prošen je vsakdo, da naj nikar ne izostane od te seje.

Obenem apeliram na vse sobrate in sestre, da naj agitirajo za pridobivanje novih članov in članic v našo družbo. Napredek naše družbe, ki smo ga dosegli tekom tega kratkega časa, jasno govori, da je obstanek družbe sijajno zasiguran. Nagovorite vaše prijatelje in prijateljice, da se vpišejo v to prekoristno družbo. Pa tudi vaše sinove in hčerke, ki so dosegle 12. leto vpišejo v to družbo za polovično ali pa celo bolniško podporo. Mi plačujemo za 50c. na mesec asesmenta po \$1. bolniške podpore za vsak dan bolezn. To so ugodnosti, ki se jih malo kje dobi. Zato delujmo vsi za še večji in boljši napredek naše družbe.

S bratskim pozdravom

Anton Stonich, tajnik.

Šestmesečno finančno poročilo S. P. dr. sv. Mohorja. od 1. januarja do 30. junija 1923.

DOHODKI:

V bolniški sklad se je sprejelo za članarino od prireditvev in drugo\$ 800.63
V pogrebni sklad se je vplačalo 37.00

Skupaj\$ 837.63

STROŠKI:

Bolniške podpore se je izplačalo\$ 269.50
Za rent dvorane, tiskovine in drugo 77.25

Skupaj\$ 346.75

Skupni dohodki\$ 837.63

Skupni stroški 346.74

Čisti prebitok\$ 490.88

Preostanek v blagajni dne 31. decembra 1922\$1,459.86

Preostanek zadnjih 6 mesecev 490.88

Se nahaja v blagajni dne 30. junija 1923.\$1,950.74

RAZDELBA PREMOŽENJA:

V bolniškem skladu se nahaja\$1,756.74

V pogrebem skladu se nahaja 194.00

Skupaj isto kot prej\$1,950.74

S bratskim pozdravom

Anton Stonich, tajnik.

bo hiš, ki ne bodo praznovali tega dne.

— Delavske razmere so bolj vedno na enem mestu. Dela se in zaslužek je srednji.

— Društva K. S. K. J. so imela te dni svoje mesečne seje in so izvolili za delegate za konvencijo K. S. K. J. sledeče sobrate. Pri dr. sv. Jožefa so izvoljeni: Martin Muhič, Frank Bidar in Andrew Oražem. Pri društvu Matere Božje so izvoljeni John Osolin in Matt Kamin. Pri dr. sv. Ane pa je izvoljena Mrs. Frank Oražem.

— Rojak Louis Skubic bo otvoril v kratkem restavrant in gostilno mehkih pijač v tem mestu.

— Naša slovenska dijaka, John Kamen in Edward Svete sta prišla te dni na počitnice iz kolegija sv. Jožefa v Callicoon, N. Y. kjer sta se pridno učila skozi cel tečaj.

— Na domu rojaka Matt Turka je izbruhnil požar zadnji teden na vogalu Delaware street in Grand avenue. Oba oddelka požarne brambe sta prihitela na

lice mesta in požar pogasila. Požar je sicer napravil škodo vendar ne veliko, ker je požarna bramba prihitela na lice mesta še pravočasno.

Poročevalec.

Postopač, ki postopa misli čestokrat, kako težko delo ima in kako težko se revež martra na svetu; t. j. da vsak sebe ceni.

Nekaterim mladim dekletam je v največjo zabavo to, če morejo kakega fanta potegniti; to da to traja le en čas, žalostni trenutki pridejo pa potem, ko je treba ob pepelnih ploščah vleči in odštevati od svojih let.

Kdor si rad denar izposojuje, ta ga prav nerad vrača.

IŠČEM DOBREGA BRIVCA Slovenca ali Hrvata. Delo stalno in primeren zaslužek. — Pišite na:

FRANK DRAZUMERICH, 5122 Butler Street, PITTSBURGH, PA.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Stric Frasquito je prebival v četrtem nadstropju. Ko je prišel do drugega, je čul, da gre nekdo za njim. Pospešil je korake in je gledal po strani, kdo bi bil. Strahoma je zagledal Jakoba de Sabadell. Po dve in dve stopnici je preskakoval, najbrž, da bi ga dohitel. Santo Dios, in kako naglo!

Stric se je zavil do ušes v kožuhovalni ovrtnik, skril svoje zobovje v žep, skočil po stopnicah ter dospel čisto brez sapa pred svoja vrata.

"Nesrečna smola!"

Sabadell mu je bil za petami in se je ustavil pred njegovimi vrati; gledal ga je začudeno, pozorno, nezaupno, — pa ni si ga upal nagovoriti.

"Jutrrrrr bo vedel ves Parrrrriz, da nimam zob," je premisljeval stric.

S to mučno mislijo je planil v svojo sobo in je najprvo zaprl vrata k sosedu; bal se je, da ne bi nepovabljeni sosed zasledil njegovih skrivnosti.

Njegov sosed je imel vobče slabe namene. To je stric Frasquito koj opazil. Čul je iz sosedne sobe sumljiv, pritajen ropot in vznemirjajoč šum. Dobro je bilo le to, da vrata niso imela nobene špranje ...

Stric je vzel zdravilo in zobobol mu je popolnoma prenehal. Nato se je spravil nad svoje umetno zobovje in ga je začel snažiti s ščetko. Njen srebrni ročaj je udarjal s kovinastim zvokom ob marmornato ploščo umivalnika.

Ko je stric to delo opravil, se je razpravil in odložil sestavine svojega zunanega človeka. Še enkrat in še v tretje je stopil po prstih k vratcem poslušat, kaj dela njegov sosed. Vse je bilo mirno.

Stric se je počasi slekel, odložil košato, dehtečo vlasuljo in si nataknil spalno čepico, visoko in koničasto, ter s pentljo na vrhu. Cele pol ure je potreboval, da je odložil, in ko je nato, preoblečen v nočno srajco, legel v posteljo, ga je bilo ravno polovico manj kakor pa takrat, kadar je stopal obilen in okrogel med svojimi bližnjimi in daljnimi sorodnicami in sorodniki.

Na nočni mizici si je prižgal svečo in je nekaj časa čital zanimiv, zaljubljen roman. Tako navado je imel, da si je privabil spanec.

Zadremal je. Knjiga je padla na tla in stric je udaril z nosom po mizni plošči.

Zbudil se je in se je nagnil iz postelje. Poglavje je bilo zanimivo in pobral je knjigo, da bi čtivo nadaljeval in skončal.

Čez nekaj časa mu udari v nos močan duh po smradu. Preplašen se je vzravnal v postelji.

"Ali gorrrrrr!"

Gleda na vse strani. Nikjer ni videti požrešnih plamenov. In vendar, smrad in dim mu prihaja v nosnice.

Dvigne glavo k zastorom, ki so obdajali posteljo in ga varovali moskitov, pogleda pod vzglavje, pod odejo, v škatljico

za užgalice, ki je ležala na nočni mizici — nikjer sledu o ognju. Morda se pa kakšna nogavica ali kak robec smodi v peči? Stric Frasquito skoči naglo iz postelje in pogleda v peč. Nič! Žerjavica je mirno tlela pod pepelom in čez železno pregrado ni moglo žareče ogelje iz peči.

"Zarrrrres čudno to!"

Morebiti pa pri sosedu gori, ali na hodniku, ali pa je zunaj na boulevardu nastal požar in se smrad širi sem v sobo?

Stric steče k vratom, ki so se odpirala na hodnik, prisluškuje pri sosednih vratih, pogleda skozi okno — nikjer sledu o požaru! Duh po dimu in smradu pa mu vedno močnejše sili v nos!

"Za božji čas, kje pa gorrrrrr? Kakorrrr bi bilo začarrrrrano!"

Stric premišljuje in stoji sredi sobe v sami srajci, s prekrižanimi rokama in iztegnjenim vratom; na vse štiri strani svoje sobe vohta in gleda s široko odprtimi očmi.

Zazdi se mu, da čuti vznemirjajočo vročino na glavi. Pogleda k stropu. Nič.

Kar se naglo okrene k ogledalu in preplašen krikne.

Zagledal je v zrcalu samega sebe, v sami srajci in s koničasto čepico na glavi, in tam ... tam vrh čepice je žarel rdeč-kast plamenček ...

"O sveta nebesa, ogenj na glavi!"

V strahu človek ne preudari mnogo in tudi stric Frasquito ni pomislil, da si je bil sam zažgal koničasto čepico ob goreči sveči, ko se je bil sklonil po knjigo na tla.

Popolnoma je glavo izgubil: skočil je k električnemu zvoncu, odprl vrata in zaklical najprej v kastiljanščini: "Socorro! Socorro!" (Pomagajte!), hitel nato k vratcem, ki so vodila k sosedu, in zavpil francoski: "Au secours! Au secours!" (Na pomoč, na pomoč!)

Vrata so se naglo odprla in Jakob je vstopil, s samokresom v roki.

Na prvi mah ni spoznal čudne prikazni, ki je stala v sami srajci pred njim; šele ko je iztegnila roke proti njemu in v otožnem obupu zaklicala: "Jakob, Jakob!", je spoznal strica.

Prvo je bilo, da je krepko lopnil po njegovi glavi. Tleča čepica je padla na tla in Jakob je videl stricevo golo, gladko plešo, blestečo in belo kakor ženska melona.

Ves ta smešni prizor se je odigral v par trenutkih in vendar je odločil usodo Jakobovo za vedno.

Služabnik je prihitel na klic električnega zvonca in je trkal na vrata.

Stric Frasquito je spoznal kako smešen je položaj zanj. Naglo si je nataknil drugo čepico iz kožuhovalne, se ogrnil s plaščem, si zopet vdol zobe, zbežal v Jakobovo sobo ter ga je prestrašen in napol v joku prosil:

"Odprrrrri ga ti, Japček, da me ne bo videl."

Svetla iskra — rešilna misel je zablistala Jakobu v gosti, temni megli strahu in negotovosti, ki mu je obdajala duha in tlačila k tlom silo njegove volje.

Stric Frasquito je bil bogat, vpliven, je imel dostop v vse kroge. V smešnem položaju ga je našel. S tem ga je dobil čisto v oblast, zvezanega takorekoč na rokah in nogah, ker stari je bil gizdav kakor kaka ženska in je silno veliko dal na lepoto svoje zunanosti. Jakobov načrt je dobival vedno določnejše, jasnejše oblike.

SO. CHICAGO

Slovenec v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih čevljev za moške in fante, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trpežne čevlje.

Pri meni dobite čevlje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah.

Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo! Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk.

"SVOJI K SVOJIM"

ANTON BAKŠE
SLOVENSKA TRGOVINA
S ČREVLJI
9534 — Ewing Avenue.

POTNIŠKI ODDELEK BANČNEGA ZAVODA EMILA KISS-A 133 SECOND AVE., NEW YORK, CITY

Najboljša prilika za direktno potovanje v domovino v 12 dneh preko Dubrovnika v Trst s parniki

Junija 30. PRES. WILSON, cena\$102.50

Junija 30. TUSCANIA, cena\$105.00
in vojni davek \$5.00.

Kadar nameravate potovati, mi takoj naznanite in jaz vam preskrbim prostor.

Dopremiljam rojake iz starega kraja. Pošiljam denar v stari kraj.

POTNIŠKI ODDELEK BANČNEGA ZAVODA EMILA KISS-A 133 SECOND AVE., NEW YORK, CITY

Trgovina z železnino in pohištvo

Pri nas dobite najboljše barve "paints" in raznovrstne varniše. Ta mesec bom pričel tudi plumbersko obrt, za pomoč bom dobil Mike Černeta, ki je znan kot eden izmed najboljših plumberjev na to stran Dulutha.

Za vse slučaje se obrnite na:

JOSEPH SLOGAR

Trgovec z železnino in pohištvo,
ELY, MINN.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

Izšla je

LEPA KNJIZICA

Državlanski katekizem

s natančnim poukom o državjanstvu Združenih držav, o demokraciji, o naših sodiščih, o zakonodaji, o pravicah državljanov i. t. d.

Knjižica je pisana v angleščini in slovenščini.

Ta knjižica je najboljša knjiga:

1. za poduk o državnem, političnem, sodnijskem ustroju naše države, o pravicah in dolžnostih državljanov, o volitvah in o vsem, kar mora vedeti vsak državljan države. Zato je najboljše knjiga, ki v kratkih besedah pove vse to.
2. za poduk za drugi papir.
3. za poduk za one, ki so že dobili državljanski papir, da vedo, kaj to pomenja za nje.
4. za poduk v angleščini, ker ima angleški tekst takoj poleg preveden v slovenščini.
5. za poduk v farnih šolah v "Civics" v višjih razredih.

KNJIGA IMA 87 STRANI IN STANE SAMO roc.

Naroča se pri:

EDINOST

1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

— ali pa —

NATIONAL CATHOLIC WELFARE COUNCIL

1312 Massachusetts Ave. M. W. Washington, D. C.

NOVIC IZ PREKMURJA.

—o—

Ginmaniza mabmzmbbzb

Gimnazija v Mur. Soboti.

Prekmurci so začeli ceniti svojo gimnazijo "Novine" jo imenujejo najvažnejšo kulturno pridobitev prekm. prebivalstva po prevratu ter pozivajo starše, naj dajo otroke v gimnazijo, ker Prekmurci nimajo svojih ljudi v učenih stanovih, še svojih duhovnikov imajo premalo. Prej je nekaj Prekmurcev študiralo, toda njihov študij je bilo navadno njihovo raznarodovanje. Ob prevratu l. 1918. sta bila razen katoliških duhovnikov narodnega mišljenja samo en gimnazijski profesor in en sodnik. Vsi drugi izsolanci so bili mažaroni. To bo zdaj drugače. Gimnazija v Mur. Soboti ima že štiri razrede z nad 100 dijak, prihodnjo jesen se odpre peti razred. Vsi ti dijaki se vzgajajo v narodnem duhu. Po sklepu letošnjega šolskega leta napravijo zlet v Maribor, na Pohorje in druge štajerske kraje, da vidijo, kako lepi in rodovitni so slovenski kraji, dočim so mažaroni učili, da so v Sloveniji samo pečine, siromašni kraji beračev brez slovtva.

—o—

Skrobarna v Prekmurju.

Na veleposestvu grofa Laparja v Mur. Soboti se misli ustanoviti tovarno za skrob (sterko). Take tovarne ni v Jugoslaviji. Tudi veleposestvo kneza Esterhazija v Doljni Lendavi misli napraviti veliko tovarno, kakršne še ni v Sloveniji.

—o—

"Morska Krajina". Demokratska stranka še vedno izdaja ta tednik, ki ga ureja propadli kandidat Kührar v jako pokvarjeni prekmurščini, Vidi se,

CLEVELAND, OHIO.

Slovenec v Clevelandu in okolici naznanjam, da imam veliko zalogo najboljših trpežnih čevljev. Vsake vrste po zmernih nizkih cenah. Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA

6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ-
IA. KLJUČAVNIC IN
STEKLA.
svojega rojaka!

Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

da so članki prvotno pisani v mažarskem jeziku, potem pa jih nekdo brez znanja jezika slabo prevaja.

Kadar zakonski mož bankrotira v buzinu, tedaj pripoveduje njegova žena okrog, da je bil prepošten in da zato ni vsepal Kaj pa možu pripoveduje je pa druga storija.

NEIZMERNI DEJSTVA.

Sekvoje (rdeč les,) ki rastejo na pacifičnem obrežju, so nekateri stare od 1000 do 4000 let. Mnogo teh so bila že dobro debela drevesa ko je Tut-ankhamen vladal v Egiptu. Gore, kjer rastejo ta drevesa, pa so polne fosilov sličnih dreves, katerih starost se ne more meriti na tisoče let, ampak na milijone. Ravno tako neizmerne pa so do brote in koristi, ki jih prejemajo tisoči in tisoči živalci Trinerjevega zdravilno grenkega vina v teku zadnjih 33 let. Mr. Frank Skorapa, Rochester, N. Y. nam je pisal 29. maja 1923. popolnoma pravilno: "Denar se lahko šteje, ampak dobrote Trinerjevega zdravilno grenkega vina so neizmerne." Na to zdravilo se lahko vedno zanesete v slučajih slabega teka, slabe prebave, plinov v črevesju, glavobola, splošne pobotosti in sličnih žledodnih neredov. In ravno tako se lahko zanesete na vsa druga zdravila in preparacije Jos. Triner Companyje, kot na primer: Trinerjev Liniment, ki je jako dober za izvijanje, utrujene noge in mišice; Triner's Hand Lotin za trdo kožo; Triner's Liquid Shampoo, ki napravi lase svetle in krasne, itd. Vprašajte svojega lekarnarja ali trgovca z zdravili za podrobnejša pojasnila.

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem naznanjamo, da še vedno izdajamo dolarske čeke, katere se vnovič v Jugoslaviji po dnevnem kurzu v

Za dolarske pošiljatelj računamo sedaj sledeče pristojbine: do Jugoslovanske krone. Potnikom za v Ameriko preskrbimo efektivne ameriške dolarje, ki jih rabijo za na pot.

\$15.00 po \$1.10. — O. \$15.00 do \$30.00 po \$1.50. — Od \$30.00 do \$50.00 po \$2.00. — od \$50.00 do \$75.00 po \$2.50. — Od \$75.00 do \$100.00 po \$3.50. — Od \$100.00 naprej po 3½ cen. od dolarja. H tem pristojbinam je še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštnino. **BANČNI ODDELEK EDINOSTI,**
1849 West 22nd Street. CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo službo se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slovenske družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslovsne domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. g. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.